

noget Indtryk paa det ærede Thing. En ung Mand, som jeg kjender, har gjort sig den Uleilighed at tælle efter, hvor mange Tusinde Sider deres Pensum bestaar af, og han er kommen til det Resultat, at det er mellem 13 og 14,000 Sider, som de have at gennemlæse, og hvoraf en stor Del ikke er Oktav-, men Kvartsider, og det er blevet oplyst, at det truer med, at der kommer Mere; det har jeg næsten sikker Formodning om. Der er en vis, i politisk Henseende meget bekendt Professor, som i den senere Tid har begyndt at kaste sig over Retshistorien, og der truer med at vore et helt Bjerg op deraf. Jeg maa dog tillade mig endnu at sige et Par Ord om denne Undervisning. Det er bekendt nok, at det er saa, men jeg vilde dog gjerne, at Billedet her skulde blive nogenledes fuldstændigt. Det er Manufakturvæsenet, der jo blomstrer i dette Fakultet i en saadan Grad, at i Virkeligheden er det smukke, personlige, faderlige og venstabelige Forhold, som der skulde være mellem Professorerne og de Studerende, umuliggjort eller for den største Del sprængt, idet de unge Mennesker have væsentlig med deres Manufaktører at gøre, som sidde og arbejde dem igennem dette uhyre Stof med et Pensum til hver Dag, af, tror jeg, omtrent 100 Sider, at gennemlæse. Professorernes Forelæsninger ere lette og flygtige, og det er slet ikke ved dem, at de juridiske Studerende blive uddannede, men de blive uddannede af deres Manufaktører, altsaa af uansvarlige Lærere, som Staten ikke har indsat, og hvoriblandt der — jeg veed det med Sikkerhed — om der end er ganske fortreffelige, høit begavede og udmærkede Mænd, dog ogsaa kan være overmaade daarlige Personer, som gjøre sig det til en Levevei at holde Bog over, hvilke Spørgsmaal, der falder ved Examinerne, og have den nøiagtigste Fortegnelse derover og saa opdrætte eller afrette deres Elever paa en saadan Maade, at de kunne faae en anstændig Examen, men hverken have Spor af Videnskab eller pædagogisk Lyst i sig. Det tredie af de praktiske Fakulteter er det medicinske. Det skal jeg ikke opholde mig ved; jeg for naturligvis ikke udbrede mig over disse Forhold med en saa stor Vidtløftighed, som jeg gjerne kunde have Lyst til. Jeg vil blot ganske i Forbigaaende bemærke, at jeg dog ogsaa frygter noget for, at ved dette medicinske Fakultet, som for Resten staar langt, langt høiere i videnskabelig Henseende end det juridiske Fakultet, alligevel ogsaa er en Del Stofophobning, og at der kunde være Tale om at træffe Foranstaltninger derimod, og jeg skal der tillade mig at anbefale en Foranstaltning,

som forekommer mig at være langt mere effektiv end den at stabe et Professorat endnu til dem, der allerede er. Dette faar saa overordentlig let en modsat Virkning, nemlig at Stoffet vore, men at Beherskelsen og Oversigten bliver endnu ringere. Men der er en Veie i det videnskabelige Liv, som jeg i høieste Grad vil anbefale de Mennesker, der bestjæftige sig med det pædagogiske Spørgsmaal, Høie og Lave, hvem det saa er, og det er dette, at naar der er et overmaade stort Omraade af Stof, og unge Mennesker skulle uddannes til nogenledes at beherske det, saa er det den mest forkerte af alle Veie at ville fare det hele Stof igennem, saa at man dog faar en Mundsmag af det Alt-sammen. Nei, den rette pædagogiske Veie er utvivlsomt den, at man tager en Del af dette store Stof, og det en Del, som kan være Forbillede eller typisk for det Hele, og gjør denne mindre Del til Gjenstand for en rigtig grundig Læren, saaledes at man bliver fuldstændig Herre over det, og saa kan en langt kortere Oversigt over hele det Øvrige, som man ikke faar med, alligevel være tilstrækkelig, thi den, der engang virkelig er bleven Herre over et Stykke Videnskab, et ordentligt Stykke Videnskab, har dermed en Oplukkelsens Nøgle, hvorved han kan trænge ind i alt andet Beslægtet. Han veed, hvorledes man gaar frem; han har prøvet det, han har ved egne Kræfter lukket en af Videnskabens Døre op, og naar han har det, skulde vi se, at han med Lethed lukker de andre beslægtede Døre op, naar man blot viser ham, hvor han i Livens Løb kan finde den rette Nøgle dertil.

Dernæst kommer jeg til de egentlig videnskabelige Fakulteter, deriblandt først til det saakaldte filosofiske Fakultet. Der har jeg naturligvis ogsaa Meget at sige. Jeg har jo selv bestjæftiget mig en Del med Sager, der høre ind under dette Fakultet, men jeg skal dog indstrænke mig til at sige saa Meget, at jeg ved at se dette Lovforslags §. 2, som giver den smukke Oversigt over vort Universitet, saaledes som man tænker sig det ordnet, er bleven lidt uhyggelig til Mode ved at se de 15 Professorater i det filosofiske Fakultet, thi af disse ere 2 i Filosofi, 3 i Historie, eller rettere ikke ere, men tænkes at være, det er hvad man tilsigter, 3 andre tilsigtes i klassisk Filologi, 2 i nordisk Filologi, 1 i romansk, 2 i germansk, 1 Bost i semitisk og 1 i indisk Filologi, med andre Ord, af disse 15 faste Pladser ere kun 5 forbeholdte Filosofien og Historien, medens 10 ere forbeholdte Filologien, det vil sige Sprogvidenskab. Det er for mig et Tegns paa, at man ikke griber denne